

Åsa Romson: Tal på Miljöpartiets kongress 2012

Talare
Åsa Romson
Språkrör, Miljöpartiet

Datum
25 maj 2012

Plats
Umeå

Gröna partivänner, visst är det härligt att vara på kongress och bli så varmt välkomnad av en stad i vårskrud. Hur många är på miljöpartikongress för första gången? Ni ska känna er extra välkomna.

Det har varit ett spännande år sedan sist. Det stora arbete som ni gör i alla de kommuner och landsting där ni sliter i majoritet för att verkställa grön politik. På alla de platser där ni driver på i opposition. Överallt där ni bygger organisationen bredare och modernare för att möta nya medlemmar. Och inte minst när ni engagerar er i samtal med människor och organisationer. Det är det arbetet och den energin som gör att den gröna rörelsen växer och utvecklas.

Med den här kongressen fortsätter vi den utvecklingen. Ett särskilt grepp tas för att lyfta klimatpolitiken. Vi gör det genom öppna samtal med dem som vill här i Umeå, på torget eller här kring kongressanläggningen, och genom god diskussion om utvecklingen av en ännu starkare klimatpolitik för vårt parti. Ni är alla en viktig del av utvecklingen och jag hoppas att när vi på söndag reser hem tar med oss ny kunskap, nya bekantskaper och nyladdat engagemang för det kommande året. Det är då vi lägger grunden för gröna valsegrar 2014.

När jag nu under våren har rest runt på universitets- och högskoleorter och träffat studenter och lärare om klimatfrågan kommer ofta följdfrågan ”Om miljöhoten är så stora är det då någon idé att vi här gör något, spelar det någon roll?”. Denna oro stöds av nya siffror från Göteborgs universitet som visar att hela 81 procent av svenska folket oroar sig för klimatförändringarna.

Miljöpartiets uppgift är att omvandla denna personliga oro till samhällsengagemang. Miljö- och klimatproblemen är politik. Och botemedlet mot oro och vanmakt heter grön politik!

Grön politik med konkreta förslag på hur vi här och nu faktiskt kan ställa om till förnybar energi, klimatsmarta transporter och hållbar livsstil.

När vår kampanj 250 000-samtal nu tar fokus på klimat riktar vi oron och frustrationen mot dess verkliga källa: en oansvarig Alliansregering. Vi gröna vill möta klimathotet och bota regeringens handlingsförlamning. Här i helgen börjar vi genom att ordinera Sverige ett sjustegsprogram för minskade utsläpp.

Vi har alla ett ansvar för miljön, men det är inte dig det är fel på när du känner oro inför klimatet – det är politiken!

Nyligen föreslog jag till Anders Borg ett särskilt handlingsprogram, en klimatbudgetlag. Det är ett förslag för att bryta med de senaste årens förvirrande klimatdebatt där käcka fraser om 'Världens mest ambitiösa klimatpolitik' och allehanda målsättningar fått spela fritt utan koppling till genomförande, resultat eller granskning.

Det måste bli ordning och reda i klimatpolitiken. Då duger det inte att trixa med statistik och uppföljning, eller att skylla på andra. Det funkar inte i Greklands ekonomi, och det funkar inte i för Sveriges klimatansvar.

En klimatbudgetlag innebär i korthet ett politiskt ramverk för hur klimatarbetet i Sverige ska bedrivas, hur stora utsläppsminskningar ska nås i olika tidsperioder, hur de ska följas upp och säkerställa att det till politiken kommer genomarbetade underlag med analys och förslag på justeringar.

Det innebär inte att alla partier ska komma överens om exakt vad som ska göras – men vi måste vara överens om att utsläppen ska minska. Och borde vi klara ... låt oss sen möjliggöra det också i praktiken, precis som Storbritannien, snart Mexico och andra länder gör genom att anta en klimatbudgetlag.

En viktig fråga som varit mycket på agendan den här våren är den svenska energipolitiken, eller snarare bristen på en sådan.

I världen och Europa har det börjat hända riktigt intressanta saker på grund av

klimatkrisen, sinande oljekällor och kärnkraftshaverier. Aldrig har smart användning av energi och förnybart stått så högt i kurs. Få tvivlar på att det är framtiden.

I måndags träffade jag i Malmö Danmarks energiminister Martin Lidegaard. Vi pratade bland annat om detta. För den nya danska regeringen har lyckats precis med det som Sverige har misslyckats med. De har antagit en långsiktig energiöverenskommelse med ett brett politiskt stöd.

Grunden till den överenskommelsen är analyser kring vad som samhällsekonomiskt gagnar Danmark bäst. Tillförlitlig energi till sunda priser med framtidens förutsättningar. De slår fast 100 % förnybar energi till 2050 och redan 2020 ska 50 % komma från vindkraft. I en första vända beräknas detta skapa över 75 000 nya jobb. Det är en inspirerande plan. Och de är fullt beslutsamma att genomföra den vilket fått industrin att lovorda både dess tydlighet och inriktning.

På få områden är kontrasterna i perspektiv så stora. I Sverige ökar förvisso kilowattimmarna från förnybart, men i mycket långsammare takt än i andra länder och andelen förnybart i svenska energimixen ökar långsammare under den här regeringen än tidigare.

Att det förnybara idag byggs ut så långsamt i Sverige beror knappast på att energiföretagen saknar ambitioner. Det är istället främst ett antal politiska beslut som bromsar. Vi har i ett PM som jag släpper idag analyserat Sveriges politik för förnybart och identifierat fem tydliga politiska hinder som hämmar ökad utbyggnad:

1. Avsaknad av färdriktning i energipolitiken. Den nuvarande energiuppgörelsen är en kompromiss utan inriktning.
2. Hotet om ny kärnkraft lägger död hand över utvecklingen av förnybart. Vi har redan sett hur de förnybara branscherna oroas över detta, bland andra solcellsföretagen flyttar utomlands.
3. Dåligt utformade stödsystem för förnybart. I dagarna kom en ny rapport som

visar att Sverige är sämst på utbyggnaden av sol. Idag går mer direkta och indirekta stöd till redan lönsam vattenkraft än till nya förnybara energislag som el från sol och vågor.

4. Ingen vilja till riktig energieffektivisering. Sverige har de minst ambitiösa planerna på att spara energi av samtliga EU-länder. Energieffektivisering är en förutsättning för lyckad omställning till förnybar energi.

5. Begränsningar för vindkraft hämmar utvecklingen ytterligare. Straffskatt på kooperativ vindkraft och försvarets veto på över 10 % av landets luftrum hämmar utvecklingen på ett olyckligt sätt.

Allt detta kan politiken göra något åt, om den bara vill.

Men under våren har den svenska energidebatten känts som ett eko från 70-talets ”vi måste bygga ny kärnkraft för att klara oss”. Ja. Ni känner igen det. Men 2012 är det inte den gamla kärnkraftstekniken som är nyckeln till ett modernt energisystem, det är förnybart. Sverige står inför ett vägval – stora kostnader för ny kärnkraft eller satsningar för att nå målet 100 % procent förnybar energi. Det går inte att göra både och.

En sak vet vi – den gamla kärnkraften måste snart avvecklas. Att hoppas att vi kan fortsätta använda avbetald och billig kärnkraft finns helt enkelt inte, även om en del i debatten verkar tro det. Så jag säger till Fredrik Reinfeldt och till Stefan Löfven: Sverige behöver bestämma sig. Företagen och innovatörerna, investerarna i energi till bostäder och industri behöver tydliga spelregler för att gå framåt. Och då är det inte ny kärnkraft som är nyckelfrågan utan hur vi ställer om vårt energisystem till morgondagens krav på hållbarhet, effektivitet och tillförlitlighet.

Och jag kan avslöja att det redan idag finns en majoritet i riksdagen för en inriktning på 100 % förnybar energi – det finns en samsyn kring det målet mellan rödgröna partier och nyligen skrev vi i riksdagen, tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet:

”I stället för att göra kostsamma investeringar i kärnkraft förordar vi en kraftfull

utbyggnad av förnybar energi och en offensiv satsning på energieffektivisering”.

Samtidig har Centerpartiet tydlig sagt att de som parti har 100 % förnybart som energipolitiskt mål.

Långsiktiga spelregler för förnybart och energieffektivisering kan inte vänta. Om det behöver Sverige breda energisamtal. Det är miljöpartiets framtidsbesked.

I den cykliska tidräkning som politiken verkar i har vi nu nått slutet av första halvlek. Arbetet att bredda organisationen och utveckla den gröna politiken i öppna samtal med många olika parter och i rådslag har fått upp farten. Det bådär gott.

Vi spelar inte tysta leken och gömmer undan interna utredningar från offentlig debatt. Vi tar fram konkreta förslag på lösningar för de utmaningar som samhället står inför och tvingar på så vis andra partier förhålla sig till grön politik. Så byggs ett grönt alternativ. Självständigt men samtidigt öppet för samarbete med demokratiska krafter.

Nästa riksdagsvals hägrande strand är ännu skymd i diset vid horisonten, vi kan lika lite som någon annan se konturerna klart. Men vi har en stadig kurs på den politiska skutan och vet att det hänger mer på gott sjömanskap än rätt märkeskläder på styrman. Och till havs finns inget höger och vänster, bara en rak kompasskurs.

I lasten har vi gröna idéer för hållbar samhällsutveckling, äkta och genomförbara framtidsvisioner. Det är en allt mer eftertraktad vara, inte bara i Sveriges visionslösa politiska landskap utan även i Europa och världen.

I södra Europa och i Frankrike kämpar gröna för att komma ur den ekonomiska krisen, inte genom att bygga upp samma förfelade ekonomi som ledde in i krisen, utan att genom att dra lärdomar och bygga mer hållbart. Inte bara ordning och reda utan också strategiska satsningar där framtidsjobb och hållbar utveckling kan skapas.

I Australien och Kanada kämpar gröna mot förhärskande klimatskeptisk propaganda från kol- och oljebolag. Tack vare att de Australiensiska gröna har en vägmästarroll i senaten införs i sommar koldioxidskatt för att kolindustrin ska börja betala sina miljökostnader.

Jag vet som ni att mycket av det som händer i vår omvärld ser inte bra ut, på många håll går det åt fel håll och jag har under året ofta fått frågan ”Vad är det som driver dig”.

Jag drivs av möjligheterna att göra vårt samhälle mer livskraftigt, mer hållbart och välkomnande för alla människor att utvecklas utifrån sina egenskaper. Så länge möjligheterna att bygga hållbara samhällen inte utnyttjas har vi gröna inte tid att vara uppgivna – vi har mycket att göra!

Det är bara att kavla upp ärmarna och hugga i, ha en riktigt bra kongress!

Taggar

2010-tal, 2012, Kvinna, Miljöpartiet, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/asa-romson-tal-pa-miljopartiets-kongress-2012>